

[Undervisningsministeren]

Fru Elisabeth Bruun Olesen spørger både venstres ordfører og mig, hvordan det går med denne støtteharmonisering. Jeg kan helt tilslutte mig problemstillingen, som den er rejst i dag af venstres ordfører. Jeg kan ikke give noget svar endnu, for der kan være spørgsmål, der er så gode, at det kan være klogt at vente lidt med at give svaret.

Hr. Ole Vig Jensen vil jeg ikke sige noget til, for man må jo ikke diskutere med formanden.

(Kort bemærkning).

Alice Faber (SF):

Det vil blive en meget kort bemærkning. Kun til ministeren: ja, der er sket noget med hensyn til gældssaneringen. Det er sket på baggrund af socialdemokratiets og oprindelig SFs forslag om gældssanering, og så er der sket nogle forbedringer langs ad vejen.

Undervisningsministeren (Bertel Haarder):

Den sidste forbedring til omkring 10 mill. kr. fandt nu sted på foranledning af det radikale venstre.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslagets overgang til anden (sidste) behandling vedtoges uden afstemning.

Fjerde næstformand (Ole Vig Jensen):

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til uddannelsesudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

10) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 41:

Forslag til folketingsbeslutning om oprettelse af en opsøgende ungdomsrådgivningsvirksomhed.

Af Carsten Andersen (SF) m.fl.
(Fremsat 12/11 85).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Undervisningsministeren (Bertel Haarder):

Formålet med forslaget er at sikre, at der i hver kommune oprettes en ungdomsrådgivning bestående af et ungdomsråd, et ungdomsteam og en åben ungdomsrådgivning. Udgifterne foreslås dækket med 25 pct. af kommunen, 25 pct. af amtskommunen og 50 pct. af staten med et samlet beløb, som svarer til 500 kr. for hver ung i kommunen under 26 år.

Jeg tror ikke, der er nogen uenighed om den første del af forslaget, som går ud på, at vi skal sikre de unge en vejledning, som giver dem den bedste mulighed for at vælge deres fremtidige tilværelse. Regeringen har flere gange fremhævet, at det er vigtigt, at der på lokalt plan tages initiativer, som kan hjælpe de unge i gang. Jeg vil gerne henvise til indenrigsministerens svar til folketingets ungdomsudvalg for nylig, hvori hun oplyser, at 34 kommuner allerede har oprettet en form for ungdomsråd, og at flere af dem er oprettet i anledning af ungdomsåret. Enkelte af kommunerne nævner dog, at ungdomsrådet ikke umiddelbart tænkes videreført efter ungdomsårets udløb. Yderligere 46 kommuner påtænker at oprette et ungdomsråd eller har spørgsmålet under overvejelse. Endelig har 195 kommuner oplyst, at de ikke har planer om at oprette et ungdomsråd. Fra langt den overvejende del af kommunerne har vi ikke oplysninger om årsagen, men enkelte kommuner har dog oplyst, at spørgsmålet ikke har været drøftet, bl.a. fordi der ikke er modtaget ønsker eller forslag herom fra ungdommens side.

Det skal vi jo huske. De unges ønsker hører med i billedet, for det er ikke nok, at der fra centralt hold stilles forslag om at oprette nye samarbejdsorganer; de må følges op af forslag og ideer fra de unge selv. Ungdomsrådernes succes afhænger i meget høj grad af, om de unge selv viser engagement og går aktivt ind i arbejdet med at få oprettet ungdomsråd og med at få tilrettelagt arbejdsopgaverne og arbejdsmetoderne i disse råd. Så skal vi jo heller ikke glemme, at der er vidt forskellige behov i de enkelte kommuner. Nogle kommuner har mange unge og mange unge, der har behov for en udvidet vejledning, medens andre kommuner næppe opfatter dette som et særligt problem.

[Undervisningsministeren]

I beslutningsforslaget røres der her ved noget centralt, som regeringen ikke kan gå ind for. Det er den del, der handler om, at beløbene til ungdomsrådgivningen skal tilvejebringes ved tvangsmæssige foranstaltninger. Det er jo et af problemerne ved den nuværende lov nr. 488 af 14. september 1977 om bekæmpelse af ungdomsarbejdsløshed, at det pålægges kommunerne og amtskommunerne at afsætte et nærmere angivet beløb pr. indbygger og derved gennemføre en vis økonomisk minimumsindsats til bekæmpelse af ungdomsarbejdsløsheden. Reglen er, at hvis man ikke får brugt dette beløb inden for budgetperioden, skal restbeløbet indbetales til statskassen.

Incitamentet til at få mest ud af pengene har under lov nr. 488 ikke været tilstrækkeligt, og selv om beslutningsforslaget opererer med et beløb pr. ung i stedet for et beløb pr. indbygger, er jeg bange for, at resultatet, hvis man gennemfører SFs forslag, bliver det samme.

De kommuner med mange unge, som har brug for en udvidet vejledning, motiveres ikke tilstrækkeligt til at gøre en ekstra økonomisk indsats. De tror, at hvis bare de bruger det afsatte beløb, så er det nok, medens den kommune, som på grund af få unge med vejledningsbehov ikke kan bruge pengene til fornuftige foranstaltninger, opfordres til et u hensigtsmæssigt forbrug.

I øvrigt er forslaget jo præget af en stærk mistillid til kommunerne. Det er, som om vi herinde i folketinget skulle være langt mere ungdomsvenlige, end de er derude i kommunerne. Jeg troede ellers lige, vi havde gennemført en kommunal valgkamp, hvor partierne løb om kap for at udvise størst tillid til kommunerne, og hvor man helt uberettiget angreb indenrigsministeren for at begrænse kommunernes frihed. Hvorfor kommer man her med mistillid til kommunerne og vil begrænse deres frihed og beklukke deres evne til at varetage de unges interesser og deres vilje til at bevilge, hvad der skal til?

Afslutningsvis vil jeg gerne nævne, at jeg er uenig med forslagsstillerne, når de siger, at lovgivningsmagten ikke har gjort noget for at forbedre vilkårene for de grupper af unge, som har behov for det. Der kan selvfølgelig altid gøres en bedre indsats, men der sker faktisk ganske meget. Der blev i juni måned vedtaget en ny lov om ungdomsvejledning og

visse uddannelsesforanstaltninger. Jeg er ved at fastsætte nye regler om vejledningen, herunder om samordningen med de andre former for vejledning for de unge; tankerne går i retning af at styrke og eventuelt udbygge det lokale samarbejde mellem de eksisterende vejledningsordninger. Så vidt loven om ungdomsvejledning.

Dernæst har arbejdsministeren sendt nye regler om den regionale samordningsstruktur til høring. De nye regler vil sikre, at samarbejdet mellem de forskellige vejlederinstanser kommer til at foregå mere gnidningsfrit end tidligere.

Endelig vil der nu blive igangsat en undersøgelse af den vejledningsindsats, vi i undervisningsministeriet tilbyder de unge i dag. Vi vil se på vejledningssystemet i dets helhed. Vi vil bl.a. se på hele pigeproblematikken, mulighederne for at få pigerne til i højere grad at spørge sig selv, om de har lyst til noget andet end de traditionelle kvindeuddannelser, og vi vil generelt stille spørgsmålet, om der i vores vejledningssystem vejledes lidt for meget om uddannelserne og lidt for lidt om det, der ligger efter uddannelserne, og som jo er det væsentlige.

Der er altså en række initiativer i gang, og selv om jeg synes, at der er nogle ideer i dette beslutningsforslag, som falder i tråd med vore egne tanker, så håber jeg på, at jeg med mine bemærkninger har belyst, hvorfor der efter min opfattelse ikke er behov for disse yderligere foranstaltninger, som SF foreslår.

Qvist Jørgensen (S):

Det er jo gået hen og blevet ungdommens dag i dag, og det skal der i hvert fald ikke lyde nogen beklagelse over. Vi har meget stor sympati for tanken om at oprette kommunale ungdomsråd. Vi finder det vigtigt, at de unge sikres en større indflydelse og medbestemmelse omkring de vilkår i samfundet, der angår dem. Denne holdning er også kommet til udtryk i forbindelse med andre socialdemokratiske initiativer, bl.a. forslaget om øget elevindflydelse i skolerne, som vi jo har behandlet i dag. Reel indflydelse er en forudsætning for en positiv ungdomstilværelse, og for at de unge bliver aktive samfundsborgere.

Nogle kommuner har allerede oprettet ungdomsråd, og andre er på det forberedende plan. Der hersker naturligt nogen usikker-

[Qvist Jørgensen]

hed om mange centrale spørgsmål. Hvordan skal de unge vælges, hvilke arbejdsopgaver og hvor megen indflydelse, hvor megen kompetence osv.?

Efter socialdemokratiets opfattelse er det rigtig, at disse spørgsmål skal afklares lokalt. Ungdområdet kan kun komme til at fungere på en konstruktiv måde dér, hvor kommunalbestyrelsen og de ledende embedsmænd har forståelse for behovet for øget samarbejde mellem sektorerne og for betydningen af, at initiativer fra oven i systemerne erstattes af eller suppleres med initiativer fra neden i befolkningen. De unges kreative medleven i denne proces er et vigtigt element.

Det er socialdemokratiets opfattelse, at der er behov for at udarbejde en vejledning fra centralt hold, der giver forskellige ideer til organisering af kommunale ungdomsråd samt deres arbejdsopgaver. Der er ligeledes behov for at opsamle erfaringer med forskellige former for opbygning af rådene og for deres samarbejde med kommunalbestyrelsen, forvaltninger, kommunale institutioner og det generelle vælgergrundlag. Der bør også afprøves forskellige modeller for beslutningsprocesser samt grader af delegeret kompetence. Socialdemokratiet vil gerne støtte en sådan erfaringsudveksling, og her vil det være naturligt, at Dansk Ungdoms Fællesråd indrages.

Jeg skal også knytte et par bemærkninger til forslagens andre aspekter, om etablering af ungdomsteam og åben ungdomsrådgivning. Det er nogle ideer, der allerede praktiseres i en del kommuner, men kan have en forskellig udformning, da kommunerne jo er forskellige både med hensyn til antallet af unge, ungdomsproblemernes type og institutions- og foreningstyper osv. Det burde være en selvfølge, at enhver kommune interesserede sig stærkt for, hvordan indsatsen i forhold til de unge – og ældre med for den sags skyld – koordineres mellem de forskellige sektorer.

Socialdemokratiet er også enig i princippet om, at der bør etableres åben rådgivning, men vi er betænkelige ved at medvirke til at fastsætte så detaljerede regler, som forslaget lægger op til, da vi mener, at det er i strid med principperne for det kommunale selvstyre. Alene kommunernes størrelse og antallet af unge gør, at indsatsen nødvendigvis må organiseres på mange forskellige måder.

Vi vil også være betænkelige ved at gribe ind i forhold til de kommuner, der faktisk allerede har båret sig fornuftigt ad og – jfr. det, som undervisningsministeren netop sagde – har båret sig fornuftigt ad til trods for indenrigsministerens adfærd over for kommunene. Men socialdemokratiet vil gerne medvirke til at sikre, at der sker en større erfaringsudveksling. De centralt fastsatte regler skal ikke opstille obligatoriske organisationsmodeller, men i stedet give eksempler på relevante organisationsstrukturer for samarbejde, men det må være den enkelte kommune, der selvstændigt organiserer og tilrettelægger arbejdet på baggrund af lokale forhold.

Socialdemokratiet har sympati for de principielle ideer i forslaget. Vi vil deltage positivt i udvalgsarbejdet for at vurdere, hvilke muligheder der kan være for at påvirke kommunerne til at oprette ungdomsråd, som sikrer en bedre koordinering af indsatsen i forhold til de unge. Vi respekterer det kommunale selvstyre og vil derfor være betænkelige ved at medvirke til fastsættelse af så detaljerede regler, som beslutningsforslaget lægger op til.

Så er jeg i øvrigt meget spændt på, hvor dette beslutningsforslag skal have sin videre behandling. Jeg kan se, at det er sat på dagsordenen i det særlige ungdomspolitiske udvalg, som jo er under afvikling. Er det tanken, at dette udvalg nu skal have lov til at leve videre lidt længere, så vi kan behandle dette forslag, eller skal forslaget i kommunaludvalget eller i socialudvalget? Det er jeg meget spændt på.

Connie Hedegaard (KF):

At netop SF, som lige har haft en pæn fremgang ved kommunalvalget ved at tale om nærmiljøer og decentralisering osv. osv., nu ønsker at markere sig ved dette stærkt centralistiske forslag, overrasker sådan set ikke det konservative folkeparti, men viser blot den manglende sammenhæng, man ofte kan finde mellem, hvad SF siger, og hvad man så reelt foretager sig.

Men her ønsker SF altså, at vi fra folketingets side skal pålægge kommunerne, at de skal oprette ungdomsråd, at de skal oprette et såkaldt ungdomsteam, og at de skal etablere diverse rådgivninger. Det er da en frygte-

[Connie Hedegaard]

lig mistillid, SFs folketingsgruppe udviser over for de kommuner og de mennesker, der netop nu for en 4-årig periode er blevet valgt til at føre politikken i kommunerne. Tror man slet ikke, at de selv kan finde ud af, hvilke ønsker og behov der er lokalt?

Egentlig er vi fra konservativ side ikke så uenige med SF i dets ønsker. Vi synes bare, det var bedre, om vi herfra gav kommunerne mulighed for diverse aktiviteter fremfor straks at gøre dem obligatoriske, og her kan jeg jo så forstå på hr. Qvist Jørgensen, at vi faktisk kan mødes med socialdemokratiet.

F.eks. er det da en helt fin idé med ungdomsråd, og det er der jo altså indtil nu også en hel del kommuner der har fundet ud af, og yderligere kommuner overvejer ideen. Men 195 har faktisk, endnu i hvert fald, ikke ønsket at gennemføre ideen. Det kan være, at det kommer, men ønsket må da først og fremmest opstå af lokal interesse, ikke mindst hos de unge selv.

Hvad ungdomsteamet angår, har vi lidt svært ved at se det hensigtsmæssige i nu sådan obligatorisk at indføre et særligt organ, der skal planlægge diverse uddannelses- og beskæftigelsesaktiviteter. En række af de opgaver, der nævnes, ligger jo allerede i mange kommunalbestyrelser, og jeg kunne da godt tænke mig at spørge forslagsstillerne, hvem det egentlig er, der har bedt om at få trukket sådan et fast pålæg ned over hovedet herindefra.

Ungdomsrådgivning har vi meget forståelse for. Ikke mindst i de større byer er der et markant behov for en bedre rådgivning, men som undervisningsministeren også nævnte det, er der jo ingen, der kan hævde, at problemerne er så ensartede, som et sådant landsdækkende forslag giver det udseende af, lige så vel som det ikke skal glemmes, at der faktisk i anden regie gøres en betragtelig indsats på f.eks. studie- og erhvervsvejledningsområdet.

Meget kunne vi givetvis gøre endnu bedre, hvorfor jeg da også er glad for ministerens bemærkninger om, at han nu vil iværksætte et arbejde for at undersøge eventuelle fejl, mangler og behov på dette felt. Ingen kan naturligvis have noget at indvende imod, at det ikke skal være vejledningens skyld, hvis vore unge vælger »forkerte« fag eller – sagt på en anden måde – fravælger fag med gode beskæftigelsesudsigter, fordi de simpelt hen

ikke kender til mulighederne. Men det fremgik jo også af ministerens tale, at såvel han som arbejdsministeren i øjeblikket arbejder med diverse nye regler på disse områder. Måske havde det været smart, om SF havde haft tid til at afvente resultatet af det arbejde, men det er jo tydeligt, at man har været sig bevidst, at ungdomsåret nærmer sig sin afslutning.

Men som sagt: mange af disse ideer kan vi fra konservativ side tilslutte os, hvad vi da i øvrigt også har gjort, før SF overhovedet fremsatte ideerne som beslutningsforslag. Vi mener bare, at der må være grænser for, hvilke regler og bånd vi herindefra skal pålægge den enkelte kommune. Somme tider kunne vi nøjes med bare at give nogle gode ideer videre.

Gudrun Andreassen (V):

Da mit partis ordfører, fru Hanne Severinsen, er forhindret i at være til stede, skal jeg på hendes vegne fremføre venstres bemærkninger.

Beslutningsforslaget går ud på, at der i kommunerne skal oprettes både ungdomsråd, ungdomsteam og åben ungdomsrådgivning. Der er i disse tre forslag nedlagt mange udmærkede tanker, men hvis vi vedtog beslutningsforslaget, ville vi kvæle mange af de ideer, der allerede er ved at skyde frem rundt om i kommunerne. Vi ville risikere nogle mødetrætte unge, der havde fået nogle organer trukket ned over hovedet på sig. I den slags sager er vi overbeviste om at initiativerne skal komme nedefra og udefra. Det er ikke os på Christiansborg, der skal sidde og bestemme, hvordan det lokale liv skal forme sig, heller ikke for de unge.

Hvad angår ungdomsråd, så har regeringen opfordret kommunerne til at oprette sådanne. Det ville være godt, hvis vi her i ungdomsåret kunne indhøste nogle erfaringer. Foreløbig har kun få kommuner oprettet ungdomsråd, og de fungerer meget forskelligt. Der har været en ungdomsrådskonference arrangeret i samarbejde mellem Dansk Ungdoms Fællesråd, Ungdomsårssekretariatet og Ballerup kommune. Her fik man et godt indtryk af, at det ikke er nok bare at sige, at vi skal have et ungdomsråd. Der er brug for at indhøste erfaringer, og de er meget forskelligartede fra kommune til kommu-

[Gudrun Andreassen]

ne. Derfor er det for tidligt at lovgive om spørgsmålet.

Når dette er sagt, vil jeg gerne understrege, at vi i venstre mener, at oprettelse af ungdomsråd kan være en god måde at inddrage de unge i beslutningsprocesserne på, men som sagt skulle det jo gerne være de unge selv lokalt, der ønsker det. Der er ingen grund til, at vi fortæller de unge, hvordan de skal gå i gang. Vi skal nøjes med i første omgang at opfordre kommunerne til at være positive, hvis ungdomsråd er noget, de unge selv ønsker, og så i øvrigt opmærksomt følge den udvikling, der allerede er i gang. Skulle det vise sig, at kommunerne er afvisende over for de unges ønsker, kan vi overveje lovgivning på et senere tidspunkt.

Forslaget om et ungdomsteam kan vi heller ikke støtte. Vi kan derimod også her pege på muligheden for, at man ude omkring lokalt inddrager de unge i beslutningsprocessen, når det gælder deres egen situation.

Hr. Carsten Andersens idé kan naturligvis indgå som én måde at løse samarbejdsproblemerne på, men lad dog tingene få lov til at gro nedefra!

Hvad angår forslaget om åben ungdomsrådgivning, mener jeg, at det vil være overflødigt at lovgive på dette område. Der er allerede ungdomsrådgivning i kommunerne under forskellige ordninger.

Som ministeren nævnte, er der i juni måned vedtaget en lov om ungdomsvejledning og visse uddannelsesforanstaltninger, og der er i øjeblikket ved at blive fastsat regler for vejledningen og samordningen af de mange forskellige vejledningsordninger, der findes.

Det er ikke rigtigt, at vi ikke gør noget; tværtimod har regeringen netop forstærket indsatsen på dette område, og jeg er bange for, at vi, hvis vi vedtog dette beslutningsforslag, bare ville få et organ ved siden af alle de andre, men ikke nogen effektiv vejledning, som trods alt er det, de unge har brug for. I venstre foretrækker vi derfor at betragte beslutningsforslaget som et katalog af ideer, som kommunerne kan bruge eller lade være.

Vi deler i øvrigt socialdemokraternes forundring over, at dette forslag er blevet henlagt til behandling i ungdomsudvalget, som efter vores opfattelse er et ad hoc-udvalg.

Alice Faber (SF):

Ja, der er sket noget på området. Undervisningsministeren er fremkommet med et forslag til nogle vejledninger, og arbejdsministeren er også på vej med et cirkulære. Der er forskellige ordninger, hvis virkning, efter at de er blevet gennemarbejdet af folketinget, er meget svær at gennemskue. Vi er af den opfattelse, at der virkelig er brug for en koordinering af alle disse udvalg. Der findes en masse forskellige rådgivninger, men der er behov for en koordinering, og det er på baggrund af det, vi har fremsat forslaget.

Men det er selvfølgelig også, fordi vi synes, det er meget vigtigt, at de unge får indflydelse på planlægningen og udviklingen af hele ungdomsarbejdet. Når man siger, vi trækker noget ned over hovedet på dem, synes jeg, man glæmmer at tænke på, hvordan man egentlig opdrager sine børn, for det er utrolig vigtigt, at man prøver at motivere dem ved at anvise dem muligheder for, hvad de kan bruge af det, samfundet tilbyder dem. Vi mener netop, at man ved at gennemføre et sådant forslag har mulighed for at motivere nogle af de unge, så de deltager i større udstrækning, og det er det, vi har villet.

Vi synes altså, at alle de gode meninger om at støtte ungdommen må udmøntes i konkrete tiltag over for nogle af de problemer, som ungdommen møder i dagligdagen. Dem er der jo mange af for tiden, ikke mindst på grund af de store ændringer, der er sket i vore familiestrukturer, hvor utrolig mange unge har været igennem skilsmisser, og hvor det, at der er forskellige forældre og opbrud i familiemønstrene, har betydet meget. Dertil kommer også den store usikkerhed med hensyn til, hvordan de unge skal uddanne sig, og hvad de skal uddanne sig til, og om de kan få et arbejde. Der findes altså i det hele taget hos ungdommen et stort behov for at have nogle steder at gå hen og få noget rådgivning.

Forslaget er udarbejdet på grundlag af betænkningen fra regeringens ungdomsudvalg og socialstyrelsens omstillingspjecer, så der skulle altså ikke være noget afgørende nyt for regeringen her.

Vi mener, der er meget brug for åbne rådgivninger, og vi ved, der er åbne rådgivninger rundt omkring, specielt i de store kommuner, men disse rådgivninger gror til i sociale problemer hos unge. Der er simpelt hen ikke overskud og tid til at tage fat på ganske

[Alice Faber]

almindelige unges problemer, og her er altså et forslag, hvorefter man kan brede sig betydelig mere end i de ungdomsrådgivninger, som jo er specielt indrettet til – ja, man kalder dem allerede klienter, altså unge, som er godt på vej til at blive tabere i samfundet.

Dagmar Mørk Jensen (RV):

Da det radikale venstres ordfører i denne sag, hr. Ole Vig Jensen, er optaget af andet hverv, skal jeg på hans vegne gøre et par bemærkninger.

Det forekommer os i det radikale venstre at være en god idé at benytte ungdomsåret til at overveje, hvad man kan gøre for at involvere ungdommen i det parlamentariske arbejde og i demokratiets funktioner i det hele taget, og det såmænd ikke blot for ungdommens skyld, men mindst lige så meget ud fra en overbevisning om, at demokratiet har behov for nye impulser fra ungdommens side.

Vi er også enige i, at hele ungdomsrådgivningen trænger til at blive strammet op, så der kommer det bedst mulige ud af anstrengelserne. Men det er der jo altså også taget fat på, idet man i forbindelse med følgelovgivningen omkring uddannelsestilbuddene søger at lægge mere kompetence ud til kommunerne.

Desuden forventer vi, at der også i forbindelse med frikommuneforsøgene vil ske noget på området, og ministeren har jo nævnt, at der nogle steder er oprettet ungdomsråd.

Hvad angår forslaget om enkeltheder, finder vi, at de kan danne et udmærket grundlag for en grundig diskussion i udvalget om, hvad der bør gøres, og hvad der er praktisk muligt. Vi kunne forestille os, at forslaget eventuelt blev gennemført etapevis og på frivillig basis for den enkelte kommune.

I udvalget håber vi naturligvis også at få en nærmere orientering om mange enkeltheder såsom valgmetoder, økonomi og prioritering af, hvad der er vigtigst.

Vi vil således meget gerne diskutere forslaget i udvalget, men kan ikke på nuværende tidspunkt give nogen melding om, hvor meget vi mener der kan og bør realiseres.

Birgith Mogensen (CD):

Beslutningsforslag nr. B 41 er et SF-forsøg på at foregribe begivenhedernes gang. Både beslutningsforslaget og dets bemærkninger

fortæller, at SF ønsker venstreorienterede ungdomsråd. Det ligner et forsøg på ad bagvejen at skabe en kommunefinansieret, meget bestemmende SF-ungdomsafdeling på landsbasis.

Når SF i bemærkningerne skriver, at vi ikke behøver at købe jetjagere, er det i hvert fald ikke den borgerlige ungdom, man ønsker at invitere ind i ungdomsrådene. Vi har vore NATO-forpligtelser etc.

Hvad mener man med »åben ungdomsrådgivning«? Jeg ved det ikke. Mig bekendt har ungdomsrådgivning aldrig været lukket.

Selve forslaget hedder »Oprettelse af en opsøgende ungdomsrådgivningsvirksomhed«. Det er især ordet »opsøgende«, jeg falder over. Hvis SF mener, at man skal plagiære Frelsens Hær eller forstyrre privatlivets fred ved at stemme dørklokker, er tanken reaktionær, når det drejer sig om ungdomsflertallet, som er raske, mobile mennesker, der kan transportere sig selv hen til det ungdomsrådsmøde, der annonceres i lokalradio, -avis eller -TV. Begrebet »opsøgende« ligner i dette tilfælde et pres for at få de rette unge mennesker til at deltage i ungdomsrådsarbejdet.

Nej, der er ikke brug for nogen centralistisk lov på dette område. Etablering af ungdomsråd er på kommunalt plan i fuldt sving landet over. Der er ingen grund til at sætte SF-etiket på og pace det frem på mere eller mindre kunstige måder.

I SF-beslutningsforslaget står skrevet, at regeringen åbenbart ikke har tænkt sig at gøre nogen særlig ungdomspolitisk indsats. Faktum er, at regeringens ungdomsudvalg afsluttede sit arbejde i 1984. Resultatet blev bl.a. en god og vejledende planlægning angående oprettelse af ungdomsråd etc., og som tidligere sagt sker oprettelse af kommunale ungdomsråd nu successive i kommunerne på landsbasis.

Dette arbejde skal ikke forceres, det skal etableres i fred og ro landet over. Det er meget vigtigt, at de kommunale ungdomsråd bliver sammensat af unge, der repræsenterer begge køn fra alle sociale lag. Problemerkernes art og dimensioner er ikke ens over hele landet, og netop derfor skal de unge og de kommunale myndigheder samarbejde om løsning af de opgaver, der trænger sig mest på i den enkelte kommune. Altså fornuftig nærdemokratisk og decentral foretagsomhed.

[Birgith Mogensen]

Om den enkelte kommune helt eller delvis skal finansiere ungdomsrådsarbejde og -aktiviteter, må også blive et decentralt løsningsproblem.

CD mener, at SF undervurderer kommunerne og deres ungdom. CD er sikker på, at de selv kan klare deres problemer uden indblanding fra SF og folketinget. Derfor er CD imod beslutningsforslag nr. B 41.

Pia Kjærsgaard (FP):

SF har mange ideer i sin overbudspolitiske linje, og det er derfor let for partiet at fremsætte det ene udgiftskrævende forslag efter det andet.

Et af dem har været under behandling nu. SF ønsker oprettet opsøgende og koordinerende ungdomsrådgivningsvirksomhed bestående af ungdomsråd, ungdomsteam og en ungdomsrådgivning. Jeg ved godt, jeg har sagt det mange gange før, men hvorfor kan SF ikke åbent oplyse den reelle økonomi eller mangel på samme i sine forslag? SF har dog svunget sig op til at foreslå, at ungdomsrådene skal finansieres med et beløb på 50 kr. pr. indbygger mellem 10 og 26 år. Herregud, en sølle halvtredsér! Men når der nu er ca. 620.000 i den alder, så taler vi ikke alene om 50 kr., men om mere end 30 mill. kr., og det er en helt anden historie.

Derudover skal ungdomsteamet finansieres, og dertil oplyses der intet om, hvor mange halvtredsere der skal bruges. Det gør man overraskende nok ved rådgivningen, der også efter SFs mening skal etableres mindst én af i hver kommune. Der er halvtredsere skiftet ud med en plovmand for hver ung i kommunen under 26 år, og således udvides beløbsrammen.

Men holder vi os til de førnævnte 620.000 unge, er vi i nærheden af 300 mill. kr., og vi har ikke forslaget ungdomsteam inkluderet, så mon ikke ½ mia kr. ville være realistisk at skønne i udgifter?

Jeg kan se, der bliver rystet på hovedet fra SFs rækker, men det kan jeg så få en forklaring på bagefter.

Det mener fremskridtspartiet er helt urealistisk bare at tænke på, da økonomien som bekendt ikke har det særlig godt, heller ikke under denne regering, og jeg skal derfor på vegne af fremskridtspartiet afvise forslaget.

Carsten Andersen (SF):

Det var jo ikke nogen blid medfart, forslaget her fik. Jeg vil gerne takke for den interesse, partierne er gået ind i problematikken med, men jeg synes egentlig ikke, man har forstået ret mange ting.

Jeg synes, det er fantastisk, at alle taler om, at man ikke skal diktere kommunerne noget, men hvad gør man andet her fra folketingets side? Man dikterer den ene gang efter den anden kommunerne, at de skal gøre dit og de skal gøre dat, og man dikterer dem så meget, at man går ud og brækker deres kasser op og tager pengene for at forhindre dem i at forvalte det kommunale selvstyre. Men når det gælder ungdommen – uha, så er det et anslag imod selvforvaltningen og det kommunale selvstyre, hvis folketinget giver nogle af de svage grupper et rygstød og giver dem nogle muligheder i kommunerne. Det synes jeg nærmer sig hykleriet.

Jeg kan ikke rigtig finde ud af, om det er positive misforståelser eller det er bevidste misforståelser eller det er, fordi forslaget ikke er klart nok, at man taler om, at der nu lægges en ny ting oveni. Af bemærkningerne fremgår det ganske klart, at det eneste nye, der for så vidt ligger i forslaget, er ungdomsrådet, mens ungdomsteamet og alle de institutioner, der i øvrigt henvises til og peges på, jo eksisterer.

Jeg skal også gøre fru Pia Kjærsgaard opmærksom på, at udgifterne til ungdomsteamet skal afholdes af de organisationer, der deltager i de møder. Egentlig er der kun tale om nogle møder, hvor udgifterne er den arbejdstid, som organisationernes medarbejdere bruger til møderne, og den kaffe, man eventuelt skal drikke under møderne, samt varme- og lokaleudgifterne. Sekretariatsudgifterne er henlagt til ungdomsrådgivningen, sådan at de bliver dækket ind af de 500 kr. Derfor er der ikke medtaget nogen udgifter; det koster således 0 kr.

Men ungdomsteamet er måske nok en sammenskrivning af de vejledningsordninger og alle de foranstaltninger, der laves for de unge rundt omkring i kommunerne af undervisningsministeren, arbejdsministeren og socialministeren. Forslaget indebærer, at man lokalt mindst én gang om måneden bliver lukket ind i samme rum for at diskutere kommunens tiltag over for de unge.

[Carsten Andersen]

Det er rigtigt, at det er centralisme at sige til dem: nu går I ind i det rum, og nu begynder I at tale sammen, men der har jo længe været lagt op til, at arbejdsnævnene, AF-kontorerne, skolevæsenet og kommunerne skulle finde ud af at tale sammen af frivillighedens vej. Og det er jo ikke rigtig lykkedes, for de skændes stadig væk om, hvem der har kompetencen.

Derfor kommer vi med et forslag, der siger: kompetencen kommer til at ligge hos jer selv, venner; I skal blive enige om det, og hvis der er nogen, der direkte modarbejder det, må tilsynet gøre noget ved det.

Så er der ungdomsrådgivningen. De fleste rådgivningsinstitutioner i kommunerne har jo et skilt over døren, hvor der enten står »kriminell« eller »socialt tilfælde« eller »skolesøgende« eller »arbejdssøgende«. Det er meget få steder, at vi har åbne ungdomsrådgivninger. Derfor kan jeg med lidt trækken på smilebåndet ad centrum-demokraternes ordfører svare på spørgsmålet om, hvad en åben ungdomsrådgivning er – alle er jo åbne. Hvis man havde fulgt lidt med i den socialpolitiske debat, ville man vide, hvad åben ungdomsrådgivning betyder, nemlig at der ikke er et bestemt kriterium for at søge rådgivning i den pågældende institution. Hvis man får koordineret nogle af alle de rådgivningsinstitutioner, der er, kan man vel også få nedlagt nogle, og jeg synes, det er helt fantastisk, at undervisningsministeren, som jo ustandselig er på jagt efter skillinger, ikke ser, at der her faktisk er noget at hente ved at få rationaliseret noget af denne rådgivning. Men er det ministeren imod, at det kommer de unge til gode? Det kan jeg ikke rigtig tro. Jeg tror, at undervisningsministeren er mere positiv.

Det er rigtigt, som ministeren var inde på, at ideen er hentet i lov nr. 488 af 1977, men dér synes jeg sandelig undervisningsministeren nærer mistillid til kommunerne. Vores forslag er ikke udtryk for mistillid til kommunerne, men er en opfordring. O. k., vi har foreslået, at man laver en lovgivning om disse ting, fordi vi ser, at de eksisterende organer ikke samarbejder. Vi afsætter også nogle tvangsmidler til det, men vi fordeler dem i hvert fald rimeligt imellem stat og kommuner.

Jeg er glad for, at undervisningsministeren – ungdomsministeren var jeg ved at sige, men det er han jo også – er enig i disse pro-

blemer, og jeg vil da også hilse det velkommen, at vi kan få en drøftelse i udvalget af, hvordan vi kan komme videre med denne problematik. Jeg hørte ikke, at problemstillingen blev affærdiget, eller at man sagde nej til at ville være med til at løse nogle af problemerne. Jeg hørte, at man gerne ville tale om det, men at det muligvis ikke kunne blive på den måde, som er foreslået her, og jeg er meget spændt på at høre, hvilke ideer der kan samordne og koordinere problemløsningsmodellerne vedrørende de unge i kommunerne.

Hr. Qvist Jørgensen og undervisningsministeren beskæftigede sig med den frivillige ordning med ungdomsråd. Ja men vi kan da godt bruge nogen tid på at undersøge det, men det kan de unge jo ikke komme videre på. Vi bliver nødt til at opstille nogle mere konkrete ting, som de unge kan holde sig til.

Det er sagt gang på gang, at de unge selv skal komme og selv skal finde ud af disse ting. Jeg synes, det er en noget negativ holdning over for de unge, at man ikke vil give dem nogle lovmæssige rammer, nogle muligheder for at sige, at de har ret til disse ting. I det øjeblik man giver dem de rettigheder, mener jeg ikke, man skal gå ud og hente dem i de små hjem og sige: nu skal I altså danne sådanne ungdomsråd. Hvis de unge så ikke kan få det op at stå, o.k., så har SF og jeg tabt, og så har de reaktionære, de borgerlige, vundet. Men det tror jeg ikke på. Jeg tror, de unge vil gøre noget ved det.

Der er også henvist til, at det er for tidligt at lovgive, og at man skal etablere forsøg først. Disse tilsagn, som man også kan drøfte i udvalget, om at etablere en forsøgsordning i en forsøgsperiode, synes jeg egentlig lyder meget spændende. Lad os prøve at mødes og se, om vi kan få nogle af disse ting op at stå og få koordineret tankerne.

Der er sat spørgsmålstegn ved, om det skal henvises til ungdomsudvalget. Dette forslag er udarbejdet på baggrund af det arbejde, der er udført i regeringens ungdomsudvalg, og som blev afsluttet i 1984. Det er også udarbejdet på baggrund af den ungdomspjece, som er udgivet af socialstyrelsen, og som hedder »Socialforvaltningen i en omstillings-tid«. Men i alle tilfælde tager kommissoriet for ungdomsudvalget udgangspunkt i regeringens ungdomsudvalg, og derfor står jeg noget uforstående over for, at man spørger,

[Carsten Andersen]

hvorfor det hører hjemme i ungdomsudvalget. Skyldes det en frygt for, at der måske nu ville komme et indhold i ungdomsudvalget? Det spørgsmål kan man håbe bliver besvaret.

(Kort bemærkning).

Pia Kjærsgaard (FP):

Hr. Carsten Andersen sagde noget heroppefra om beløb, som jeg ikke forstod. Det kan godt være min skyld, men det kan også være hr. Carsten Andersens skyld – det vil jeg overlade til den enkelte. Men jeg forstod faktisk ikke rigtig, om vi fik besked om, hvor pengene skulle komme fra, eller det som sædvanlig fra SF var noget med, at man skulle bruge bevillingen til militærvæsenet, hvad der også står noget om i bemærkningerne. Den har SF brugt til så forfærdelig mange andre formål, så det duer altså ikke her. Det kan godt være, det er helt ubegrundet, men jeg har en stærk fornemmelse af, at SF lefler lidt for de unge, fordi vi har det ungdomsår. Det synes jeg også de seneste bemærkninger fra hr. Carsten Andersen om, at det nu skulle i ungdomsudvalget, så ville de unge nok reagere, tydede på. Det er simpelt hen overbudspolitik, så det batter.

(Kort bemærkning).

Qvist Jørgensen (S):

Lad mig lige tage fat i det sidste først. Jeg synes ikke, man kan tale om overbudspolitik på dette område. Jeg tror snarere, der er tale om, at hr. Carsten Andersen og SF er kommet til den samme erkendelse, som vi andre er kommet til med hensyn til ungdomsaktiviteterne, hvor vi må se i øjnene, at tingene også tager tid for de unge.

Det, som jeg går ud fra er SFs frygt, og som i hvert tilfælde er socialdemokratiets frygt, angår de tiltag, der er i gang i øjeblikket med hensyn til ungdomsrådene, altså de 34, der er etableret, de 46, der er undervejs, og de 195 kommuner, der ikke har fået taget sig sammen til at gøre noget som helst. Vi frygter, at der måske ikke sker noget på det område, og at der måske hverken herfra eller fra andet sted vil blive holdt øje med det, når nu ungdomsåret er ebbet ud, og det er selvfølgelig ærgerligt. Hvis ærindet med SFs forslag er at sikre en eller anden form for check på, at man følger sagen op, og at det

ikke kun var 1985, der var et ungdomsår, men at alle årene er ungdomsår, børnear og menneskeår, synes jeg, det er fint.

(Kort bemærkning).

Carsten Andersen (SF):

Jeg er udmærket klar over, at fremskridtspartiet ikke lefler for ungdommen. Jeg beklager, at jeg ikke i første omgang fik besvaret det spørgsmål, der blev stillet om, hvor pengene skulle komme fra. Det drejer sig om 330 mill. kr., hvoraf 25 pct. hviler på kommunerne, 25 pct. på amterne og 50 pct. på staten. Det vil sige, at det bliver 165 mill. kr. på statsbudgettet. Nu er vi jo ikke midt i finanslovsforhandlingerne, men i alle tilfælde mener jeg, det er et beløb af en størrelsesorden, vi må kunne finde plads til, hvis der i udvalget er politisk mulighed for det. De bemærkninger, jeg gjorde om forsvaret, angik dette, at vi ofrer så enormt store beløb på forsvaret – og det er for øvrigt også tvangskrivninger – mens vi ofrer så lidt på ungdommen, selv om det er den, der skal betale morgendagens forsvarsbudget.

(Kort bemærkning).

Pia Kjærsgaard (FP):

Ja men pengene for det forsvar er brugt mange gange, så det må altså endnu en gang være kongehuset, der skal holde for, for det plejer jo at være det andet ømme punkt, SFerne har, og der er egentlig ikke andre områder, de kan henvise til at de vil spare på. O.k., så bruger vi dem fra kongehuset. Gud ved, hvad befolkningen vil sige til det.

Men uanset om det er amter eller kommuner eller stat, er der ingen steder, hvor pengene hænger på træerne. De kommer også fra skatteborgerne i amterne og kommunerne, hr. Carsten Andersen, så dem kan man altså ikke bare henvise til.

(Kort bemærkning).

Carsten Andersen (SF):

Jeg har kun den korte bemærkning, at ungdommen også kommer fra skatteborgerne.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslagets overgang til anden (sidste) behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til det udvalg, der den 2. oktober 1985 blev nedsat til behandling af forslag angående ungdomspolitik. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Meddelelser fra formanden:

Formanden:

Der er ikke mere på dagsordenen.

I skrivelse af d.d. meddeler miljøministeren, at han ønsker i henhold til forretningsordenens § 19, stk. 4, at give folketinget en skriftlig

Redegørelse om marginale jorder og miljøinteresser.

(Redegørelse nr. R 4).

Eksemplarer vil blive omdelt, og redegørelsen vil blive optaget i Folketingstidende.

Jeg foreslår, at forhandlingen om denne redegørelse finder sted onsdag den 22. januar 1986. Hvis ingen gør indsigelse, vil jeg betragte dette forslag som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Retsudvalget har afgivet betænkning over: Forslag til forvaltningslov. (Lovforslag nr. L 4).

Forslag til lov om offentlighed i forvaltningen. (Lovforslag nr. L 5).

Forslag til lov om ændring af borgerlig straffelov. (Tavshedspligt). (Lovforslag nr. L 6).

Eksemplarer vil blive omdelt.

Skatte- og afgiftsudvalget har afgivet betænkning over:

Forslag til lov om ændring af lov om beskattningen af pensionsordninger m.v., kildeskatteloven og skattekontrolløven. (Lovforslag nr. L 45).

Skatte- og afgiftsudvalget har endvidere afgivet betænkning over:

Forslag til lov om ændring af afskrivningsloven. (Skibe). (Lovforslag nr. L 64).

Eksemplarer vil blive omdelt.

Statsrevisorerne har afgivet endelig betænkning over statsregnskabet for finansåret 1983.

Eksemplarer vil blive omdelt.

Medlem af folketinget *Kjeld Olesen* har meddelt mig, at han på grund af sygdom ikke vil kunne give møde i tinget i mindst 7 dage, hvorfor han anmoder om orlov fra og med den 3. december 1985 og om, at stedfortræderen må blive indkaldt.

Der er foretaget ændringer i følgende udvalg:

Skatte- og afgiftsudvalget (28/11 85):

Udtræder: Ove Jensen (FP)

Nyt medl.: Blæsbjerg (FP)

Kommunaludvalget (29/11 85):

Udtræder: Lenger (VS)

Nyt medl.: Tommy Dinesen (SF)

Markedsudvalget (29/11 85):

Udtræder: Anne Grete Holmsgård (VS)

Ny stedf.: Tinning (VS)

Uddannelsesudvalget (29/11 85):

Udtræder: Ebba Strange (SF)

Ny stedf.: Alice Faber (SF)

Kommunaludvalget (29/11 85):

Udtræder: Birthe Hansen (SF)

Ny stedf.: Alice Faber (SF)

Udtræder: Tommy Dinesen (SF)

Ny stedf.: Lenger (VS).

Skriftlig redegørelse:

Redegørelse af 29/11 85 til folketinget om marginale jorder og miljøinteresser.

(Redegørelse nr. R 4).

Miljøministeren (Chr. Christensen):

1. Det danske landskab er i hovedsagen et kulturlandskab. Landskabsbilledet i Danmark er et resultat af menneskelige aktiviteter, især i forbindelse med landbrugsdrift.

Landbruget har således i århundreder været vor vigtigste arealforvalter. Når vi i dag